

ALFONS MARTINELL I MARTÍ MASFERRER

La consolidació d'una administració en el camp juvenil

La dinàmica social provocada per la democratització del país ha generat una resposta de la nova administració a les aspiracions dels joves i la consegüent intervenció d'ajuntaments, diputacions i Generalitat. Aquest fet ha representat un canvi profund en les perspectives dels ciutadans joves: per primera vegada s'estableix una possibilitat de diàleg i relació entre els joves i les seves associacions i l'administració.

Seria pretensions afirmar que l'administració s'ha consolidat en el camp de la joventut, ja que hi ha grans diferències de criteri, símptomes de desorientació i un desordre genèric de competències. Però hem de constatar que, els darrers anys, l'administració s'ha situat dins l'àmbit de la joventut al costat d'altres polítiques sectorials.

Aquest procés s'ha realitzat de forma una mica espontània i amb un risc considerable, cosa que ha provocat algun desajust:

a) No hi havia cap experiència vàlida que oferís un marc de referència en què encabir el paper de l'administració en el camp juvenil. Per tant, moltes intervencions es van basar en la realització de les activitats i els serveis més coneguts, sense cap planificació i perjudicant parcialment algunes entitats. Aquesta «irrupció pública», si bé ha comportat recels explicables, ha suposat un increment notable de la incidència de l'administració en aquest àmbit.

b) Dins el camp juvenil, l'administració intenta aportar una dinàmica diferent, que es podria considerar com un esforç de fer un canvi en la pràctica, ja

que els destinataris dels serveis requereixen un tractament diferent del que ofereixen altres sectors públics.

La iniciativa esmentada en segon terme s'ha quedat a mig fer. Al nostre entendre, no s'ha aprofundit en els models de gestió administrativa que requereixen les intervencions d'aquest tipus. Darrerament, observem com l'esforç per la consolidació i institucionalització de l'administració en l'àmbit de la joventut es paga a un preu molt alt, ja que, a vegades inconscientment, es dona prioritat a l'aparell administratiu sobre projectes d'intervenció. Potser és una ocasió perduda, o una il·lusió de l'arrelament d'un nou tipus de projectes, atípics en l'administració tradicional. En qualsevol cas, és un aspecte sobre el qual caldrà reflexionar amb profunditat.

En aquesta situació, que ja havíem intuït inicialment, però que ara es va afermant negativament, un canvi de models i de llenguatge estalviaria confusions.

L'etern problema: les competències

Al llarg d'aquests anys, no s'ha aclarit el paper dels diferents nivells de l'administració en el camp de les polítiques juvenils. Aquest fet es podria considerar lògic en les primeres legislatures de la democràcia, però ara té unes conseqüències veritablement negatives per als joves. No tan sols per la desorientació de les mateixes institucions que tenen a càrrec seu la gestió i l'administració dels recursos destinats al ciutadà,

sinó per la falta del debat i de l'estudi corresponent. No hi ha hagut una reflexió profunda sobre aquest tema o la coordinació necessària per aprofitar més els recursos. Això ha repercutit amb més intensitat, com sempre, a les comarques que a les grans ciutats.

Sense entrar en detalls, voldríem fer dues reflexions sobre aquest tema:

a) La necessitat del debat polític sobre l'articulació d'una organització adient és cada dia més urgent.

b) La manca del debat polític ha repercutit de tal manera en les relacions —o, més ben dit, en les diferents formes de relació—, establertes entre l'administració i les associacions juvenils, que aquestes relacions han arribat a ser irracionals, contradictòries i, fins i tot, han fomentat el doble joc.

L'aclariment d'aquest problema permetria una perspectiva de futur molt més clara, tant per a les associacions juvenils, que en cada cas podrien identificar els responsables concrets, com per als diferents serveis o àrees, ja que els permetria de consolidar unes estructures, a termini mitjà, més o menys estables.

Participació, administració i societat civil

La irrupció de l'administració en l'àmbit del lleure, que ja hem comentat, ha posat damunt la taula el debat —ajornat al nostre país a causa de la dictadura, però conegut a la resta d'estats democràtics— sobre l'administració i la societat civil.

CÓRRER, SÍ, I UNITS, TAMBÉ PERÒ CAP ON?

El primer aspecte que les associacions i moviments de joventut han qüestionat en aquest debat ha estat una certa apropiació del contingut de la «cosa pública» per part de l'administració. El retret ha portat aparellada la consideració de les entitats com d'utilitat pública, ja que realitzen un servei a la societat sense afany de lucre.

Estan d'acord amb les dues proposicions i, per tal d'avançar en el debat, creiem que s'ha de remarcar que, si bé la tasca pública pertany a la societat en conjunt, incloent-hi l'administració, és aquesta qui en té la responsabilitat, exigible mitjançant els mecanismes de participació i control polític. Aquesta responsabilitat mai no podrà ser exigida a la societat i això, en última instància, obliga a determinar els diferents nivells de responsabilitat.

L'administració no pot defugir el repte de fer una política d'infància i joventut. La societat civil, per la seva part, ha d'actuar amb el suport públic quan calgui, a fi d'aconseguir els objectius que ella mateixa es proposa.

Assistim, per tant, a un procés que mena cap a una nova definició «la cosa

pública», entesa no com a àrea primitiva de les institucions, sinó com a espai col·lectiu d'intervenció dels agents que realitzen, en sentit global, una determinada política de joventut.

El mecanisme immediat que garanteix aquesta concurrència en la cosa pública és la participació ciutadana.

Pel que fa al món dels joves, no s'ha avançat pas gaire en aquest camí. Els consells de joventut, amb la seva migradesa de mitjans materials i legals actuals, poden representar la fossilització d'una eina, esperada com a definitiva, de participació juvenil. Cal un esforç d'imaginació per part de tothom a fi de reforçar els mecanismes existents i generar-ne de nous.

Al capdavall, caldrà anar establint un nou tipus de relació amb l'associacionisme:

- S'han establir formes de relació i col·laboració diferents de les habituals, distingint el paper que en la societat ha de tenir de jugar les entitats i l'administració.
- L'administració ha de buscar noves maneres de formalitzar convenis, ajudes, etc., d'acord amb la

realitat intrínseca de la intervenció en l'àmbit juvenil.

- Les associacions, una vegada superada la irrupció inicial, han d'adaptar-se a la nova realitat, sortint del treball, quasi marginal, que abans portaven a terme. Per això, els nous dirigents ja consideren en la pràctica la necessitat d'una formació i una relació diferents.
- Les associacions han destinat una gran part de les ajudes rebudes de l'administració a consolidar les seves estructures; després hauran de considerar els augments d'incidència i la intervenció en sectors més necessitats de la societat.
- També cal reflexionar sobre l'excés d'institucionalització de l'associacionisme, cosa que pot marginar tant les noves formes d'associació com els sectors que estan totalment fora d'aquesta minoria associada.

ALFONS MARTINELL I SEMPÈRE
 Director del Centre Cultural de la Mercè

MARTÍ MASFERRER I MASCORT
 Coordinador de l'Àrea de Joventut